

או נגד המדינה, או נגד בסחונה.
"קורבן המילה אני", כתב סמית באחד משיריו.

דת

מקום טמא

מוצאו הבולגרי של יוסף שקוף (28) לא מצא חן בעיני אנשי המועצה הדתית בבתי-ים. כשהחליט הצעיר הבולגרי לשאת לאשה נערה מבית מסורת, ניסו אנשי המועצה הדתית להערים קשים בדרכו. "לא כדאי לך להתחתן עם בולגרי", הסבירה הרבנית הממונה על לימודי הדינים לנשים העומדות להינשא. "הבולגרים הם לא יהודים", טענה.

הסירוב הקדוש. פנינה טולידאנו (21) מיהרה לספר לחברה על השיעור המאלף בניני היהדות, אך הצעיר התייחס אל הדין עניין כאל מהתלה גרועה, קבע את תאריך החופה, שלח לקרובי המשפחה הזמנות. המקום שנועד לטקס הנישואין, בריבירה בבתי-ים, לא מצא חן בעיני אנשי המועצה הדתית. "זה מקום המחלל שבת", הסבירו הרבנים, סירבו בתוקף לערוך את החופה. התכסיס השקוף לא מצא חן בעיני שקוף. הוא הופיע במשרדי הרבנות בבתי-ים, הפך שולחנות, השמיע קללות בבולגרי רית עסיסית ביותר. אולם הרבנים עמדו על שלהם. "בשום אופן לא נערוך את החופה בריבירה הטמאה", התעקשו. החודש הגיעו הצדדים לפשרה. הרבנים הסכימו להשיא את הבולגרי, אך בתנאי שהחופה והקידושין ייערכו ברחבת בניין העירייה, במרחק 800 מטר מהריבירה.

נתיב היסורים

הצעיר שהופיע במשרדי הרבנות בתל-אביב לא הבין מדוע שוללים ממנו את הזכות להינשא לבחירת-ליבו. אבל רשם הנישואין, שאליו פנה, טרח להסביר לו שמדובר בהחלטה שיש לקבל, אסורה עליו מפני שהוא כהן והוא גרושה. כהן הסביר כי אינו שומר מסורת, ועל-כן לא איכפת לו לשאת לאשה גרושה, אבל הסבירו ותחוננו לא הועילו. רשם הנישואין הסביר לו כי חוקיה של הרבנות אינם מפלים בין דתיים וחילוניים. אבל האהבה הצליחה להתגבר גם על חוקי-דת נוקשים. כהן מצא רב שהסכים

המימשל הצבאי

קורבן המילה

בדומיה מוחלטת הקשיב הקהל הנצרות לצעיר החייבני שניצב על במת ימ"א. קרא שיר שהוקדש לשר-החינוך והתרבות: אהבתי, אמרי, למי אניק אותך? / ואת שירי עליך, למי אשיר? / למי? וארצי אכזרית, חסרת לב, / למי? ודרכי ערימות קוצים כולה... כשסיים סמית אל-קאסם (26) את קריאת השיר, הרעידו מחיאות-הכפיים את קירות האולם. הוא הודה לקהל המאזינים, ירד מן הבמה והוקף מיד על-ידי מכרים ו- שאינם מכרים, שלחצו את ידיו, טפחו על כתפו.

כי בנצרת נחשב לגיבור מי שאינו מסתיר את דעותיו, ומי שמפטר בגלל זה ממשרד ממשלתי. אל-קאסם הוא כזה. **צלבנים קטנים.** כדרוני, נקרא סמית לשרות בצה"ל. הוא מחה על כך, טען כי הדרוזים הם ערבים לכל דבר, ממש כמו המוסלמים והנוצרים. ואם אין הדרוזים נקראים לשרות צבאי, אין להפריד מתוכם את הדרוזים. "הצגתם של הדרוזים ככובי לאום אחר, לא-ערבי, אינה אלא מישחק מצד השלטונות כדי לפגוע את שורות הערבים בישראל", טען סמית.

הוא הסביר כי אדמות הדרוזים מופקעות ממש כמו אדמות הערבים, כי חוקי המימשל הצבאי חלים עליהם כמו על הערבים, וכי משכיליהם מקופחים במקרי מות-עבודה ממש כמו הערבים. דבר לא עזר לו, והוא שירת בצבא.

בתחילת השנה החליט להוציא קובץ-שירים מפרי-עטו, הגיש אותם לדפוס אל-חיים בנצרת. השירים הועברו, כנדרש, לביקורת הצנזורה, שהשהה שם מספר חודשים, הוחזרו אליו כשהחלם מחוק. לסמית לא נותרה ברירה. הוא הוציא את הקובץ כמתוכנן, אך במקום השירים הפסולים הודפסו צלבנים קטנים, כדי שיהיו רמוז לקורא.

נגד מי? באפריל הוזמן אל-קאסם ל-הופיע לבירור בפני ועדה, שהורכבה מנציגי גי משרד-החינוך ומנציגי הסתדרות-המורים.

הועדה הטילה ספק בהמשך כהונתו במשרת מורה, ראתה בשיריו ביטוי לרוח של איבה כלפי מדינת ישראל. טען סמית: "אפשר לומר ששירי מופנים בחלקם נגד הממשלה, אך לא נגד המדינה. אתם, חברי הועדה, חייבים להבחין בין המדינה לממשלה."

הוא צדק! אמרה חברת הועדה עדה סטולמן, נציגת אחדות העבודה בהסתדרות המורים. "גם אני עלולה לנקוט באחד הימים בעמדה אנטי-ממשלתית", קבעה.

"אתה מפורטרי" בין השאר נחקר אל-קאסם אודות שיר שכתב על ויאט-נאם, "האם אתה מלמד

את התלמידים על ויאט-נאם? נשאל. "לא! ענה המשורר המורה, "אין נושא כזה בתוכנית הלימודים."

"האם אתה מלמד אותם על ניצול וי-עושק?"

"כן!" השיב, "אני מלמד אותם שאסור לתלמיד לעשוק את חברו ולקחת ממנו עט או עפרון בלי הסכמתו."

"נציגי הסתדרות המורים התנגדו לפי-טוריק", אמרה לו סטולמן בצאתו מחדר הוועדה. אך פרשת השירים עדיין לא תמה.

ביום האחרון של חודש מאי הוזמן סמית לבירור נוסף, בפני ועדה שהתכנסה ב-ירושלים, שהורכבה על סהרת פקיד משרד-החינוך. הפעם לא שותפו בה נציגי הסתדרות המורים. בראשה עמד המפקח שוחט. שוב הואשם המורה בכתיבה נגד המדינה, ושוב הכחיש זאת בתוקף.

למחרת קיבל מכתב מאת המישה-למנהל הכללי של המשרד, יעקוב שריד, שבו צויין כי שר-החינוך החליט לפטר מטעמי מיעוט חינוכיים.

המורה נשאר מתוסר-עבודה, מכר ביגודים תיים את כל הטפסים של קובץ שיריו, תיכנן את הדפסתה של המהדורה השנייה. **גזענות, לא כתיחה.** במכתב לשר-החינוך הסביר כי ימשיך לכתוב שירים ברוח שכתב. "אלה הם שירים נגד גזענות, אך אינם מכונים נגד העם היהודי,

* נוהל זה אינו קיים, כמובן, לגבי משוררים עבריים.

תן לגבר
תן לגבר - הראוי לשמו - את הבירה הראויה לשמה - "גולדסטאר", מרווח צמאון ומשיבה נפש.

גולדסטאר

טל-ארזאלי

רכשו מקצוע משתלם תוך זמן קצר, בהדרכה מקצועית מעולה

ספרות נשים וקוסמטיקה

קורסים בקר ועדב בתחת הקורס 1.9.65

קבלת לקוחות בסלון בית-הספר לספרות, "דיאנה" יום-יום, בין השעות 9-1 בעהרים, 3-7 בערב בימים א', ג', ה', הסלון פתוח עד 9.30 בלילה.

ת"א ריינס 1 (ככר דיזנגוף) טל. 226066

הרמס HERMES

פקידות כתיבה במכונה

הרשמת בוגרי ח-מ-י לכתות שנתיות ודרשנותיות בשעות 8-5; 12-9 הרשמה גם לקורסי ערב

ת"א, בנייהודה 26 חיפה, הרצל 44

מבצע סוף שבוע באילת

* במלון מלכת שבא* כולל טיסה הלוך וחזור ב- "ארקיע" 115 ל"י * במלון "אואיס" וחזור ב- "ארקיע" - 95 ל"י הרשמה: "ארקיע" ת"א, טל. 614567

טוס "ארקיע" ל"מלכת שבא"

מפוטרי סמית למי אשיר?

להשיא אותו בחשאי. בנוכחות משפחה ומוזמנים ספורים נערכה החופה באחד מבתי-הכנסת הסגנים בפרברי תל-אביב. כהן (30) שילשל לכיסו של הרב סכום הגון כדמי לא-יחרץ, סיפר בשיכון סלמה ב-רמת-גן כי הוא ואשתו נישאו כבר מזמן. **"בניך יהיו ממזרים"**. כעבור כמה חודשים שוב הופיע כהן במשרדי הרבנות. הפעם הציג בפני הרבנים את הכתובה שנחתמה בדת וכדין, הסביר כי הוא כבר נשוי כדת משה וישראל, ביקש מהרבנים כי יכירו בנישואין אלה וירשמו אותם כחוק. אבל גם העובדה שאשתו היתה כבר בחודשי הריונה הראשונים לא הועילה. "הבנים שלך יהיו ממזרים", הסבירו הרבנים, סירבו להכיר בנישואין. כהן פנה אל עורכת-הדין שולמית אל-